

Innspill fra Romsdal IPR til statsbudsjettet for 2027

Romsdal interkommunalt politisk råd (IPR) er et politisk samarbeidsorgan for Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes. I behandlingen av statsbudsjettet for 2027 ber vi om at Stortinget prioriterer følgende saker som er av stor betydning for regionen vår:

- Styrk kommunenes reelle handlingsrom og evne til omstilling.
- Gi særskilt støtte til Helse Midt-Norge, med tydelig føring om at midlene skal brukes til å sikre Helse Møre og Romsdal tilstrekkelig handlingsrom.
- Nytt fengsel i Ålesund må ikke forutsette nedbygging av Hustad fengsel.
- Vertskommunetilskuddet etter HVPU-reformen må videreføres.
- Økte driftsmidler til Romsdalsmuseet for å sikre drift av fartøyet Søblomsten.
- Følg opp ro-ro-kai på Åndalsnes som et nasjonalt transport- og beredskapstiltak.
- Reverser kuttet til NORSØK.
- Styrk forebyggende og konfliktdepende tiltak på rovviltområdet.
- Behold stipendandelen for folkehøgskoleelever

Kommunene trenger reelt handlingsrom og støtte til omstilling

Regjeringens forslag gir ikke tilstrekkelig rom for å møte økte demografikostnader, høyere renter og nødvendige omstillingsbehov i kommunesektoren. Stortinget må styrke veksten i kommunenes frie inntekter og skjerme kommunene mot ytterligere kostnadsøkninger gjennom økt egenandel for ressurskrevende tjenester.

Omstillingsarbeid må støttes gjennom mer fleksible statlige virkemidler. Husbankens ordninger må åpne for lokalt tilpassede bo- og omsorgstilbud som støtter hjemmebasert omsorg.

Særskilt støtte til helse Midt-Norge med tydelige føringer

Helse Møre og Romsdal HF står i en svært krevende økonomisk situasjon, og helseforetaket har foreslått en rekke inngripende tiltak som vil bidra til å svekke akutttilbudet, pasientsikkerheten og det samlede helsetilbudet i Møre og Romsdal. Situasjonen er ekstraordinær.

Helseministeren har signalisert at helse Møre og Romsdal HF kan bruke mer tid på omstilling, noe de økonomiske rammene i helseforetaket ikke gir rom for. Det må derfor bevilges en særskilt støtte til Helse Midt-Norge RHF hvor formålet er å sikre forsvarlig omstilling av spesialisthelsetilbudet i Møre og Romsdal.

Nytt fengsel i Ålesund må ikke forutsette nedbygging av Hustad fengsel

Romsdal IPR støtter behovet for et nytt fengsel i Ålesundsområdet, men er uenig i at dette skal forutsette nedleggelse av de 32 lavsikkerhetsplassene ved Hustad fengsel. Utredningen må bygge på en helhetlig vurdering av framtidig kapasitetsbehov på Nordvestlandet.

Vertskommunetilskuddet etter HVPU-reformen må videreføres

Romsdal IPR forventer at Stortinget avviser forslaget om tidsbestemt avvikling av vertskommunetilskuddet etter HVPU-reformen. Tilskuddet må videreføres så lenge Vestnes og andre vertskommuner har særlige omsorgsforpliktelser som følge av reformen.

Økte driftsmidler til Romsdalsmuseet for å sikre drift av Søblomsten

Betydelige statlige, regionale og lokale investeringer er allerede gjort for å restaurere «Søblomsten». Stortinget bør styrke driftstilskuddet til Romsdalsmuseet slik at fartøyet kan holdes operativt og tilgjengelig som kulturminne, formidlingsarena og reiselivsressurs. Vi ber om at Romsdalsmuseets driftstilskudd styrkes med 1,7 millioner kroner.

Ro-ro kai på Åndalsnes har nasjonal betydning

Ro-ro-kai på Åndalsnes vil styrke nasjonal beredskap, militær mobilitet og effektiv godstransport mellom sjø, bane og vei. Stortinget bør følge opp prosjektet som et nasjonalt beredskapstiltak og sikre nødvendig statlig medvirkning til videre planlegging og finansiering.

Reverser kuttet til NORSØK

Romsdal IPR ber Stortinget reversere det foreslåtte kuttet på 3,6 millioner kroner til Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK). Kompetansemiljøet på Tingvoll bidrar med forskning og praktisk kunnskap som er viktig for utviklingen av et mer bærekraftig landbruk, også i Romsdal. Tilskuddet må sikre kontinuitet i forsknings- og formidlingsarbeidet og gi grunnlag for å beholde og utvikle fagkompetansen.

Sikre forebyggende og konfliktdependende tiltak på rovviltområdet

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 innebærer redusert bevilgning til rovvilttiltak. Stortinget må sikre at bevilgningen til forebyggende og konfliktdependende tiltak ikke svekkes i 2027, slik at beitebrukere fortsatt har tilgang til nødvendige forebyggende tiltak og beredskap ved rovviltskader.

Behold stipendandelen for folkehøgskoleelever

Romsdal IPR ber Stortinget avvise forslaget om å redusere stipendandelen for folkehøgskoleelever fra 40 til 15 prosent. Kuttet kan gjøre folkehøgskole mindre tilgjengelig for ungdom med svak økonomi. Folkehøgskolene, blant dem Molde folkehøgskole og Nordvestlandet folkehøgskole, gir unge verdifulle muligheter for læring, mestring og personlig utvikling.

Vi ber Mørebenken og de aktuelle stortingskomiteene følge opp prioriteringene i budsjettbehandlingen. Romsdal IPR stiller gjerne til dialog om de konkrete behovene i regionen.

Med vennlig hilsen,
Representantskapet i Romsdal interkommunalt politisk råd,

Trygve Grydeland, leder, ordfører Molde kommune
Yvonne Wold, nestleder, ordfører Rauma kommune
Bjørn Inge Olsen, fungerende ordfører Vestnes kommune
Nils Christian Harnes, ordfører Hustadvika kommune
Helge Kjøll jr., ordfører Aukra kommune